

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ШУМАРСТВА
Шуме Републике Српске
а.д. СОКОЛАЦ

ПРАВИЛНИК
о заштити шума и објеката од пожара

Соколац, август, 2017.године

На основу члана 34. став 1. Закона о заштити од пожара ("Службени гласник Републике Српске", број: 71/12) и члана 40. Статута Јавног предузећа шумарства "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац, Надзорни одбор Јавног предузећа, на сједници одржаној дана 31.08. 2017. године, **донио је**

П Р А В И Л Н И К **о заштити шума и објеката од пожара**

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Јавно предузеће шумарства "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац (у даљем тексту: Предузеће), у циљу заштите живота људи и имовине од пожара, овим Правилником утврђује мјере за спречавање избијања и ширења пожара, откривање и гашење пожара, спасавање живота људи и имовине и животне средине угрожених пожаром и отклањање последица проузрокованих пожаром.

Члан 2.

(1) Заштита од пожара обухвата скуп мјера и радњи нормативне, управне, организационе, материјално-техничке, превентивне, образовне, информативно-васпитне и друге природе, које се подразумевају ради спречавања избијања и ширења пожара, његовог откривања и гашења, те спасавања људи, имовине и животне средине угрожене пожаром.

(2) Заштита од пожара се организује и непрекидно спроводи на свим мјестима у шуми и објектима који су изложени опасности од избијања и ширења пожара.

II ОРГАНИЗОВАЊЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 3.

(1) Заштита од пожара се организује и непрекидно спроводи на свим мјестима у шумама и објектима који су изложени опасности од избијања и ширења пожара.

(2) Организациони дијелови Предузећа-Шумска газдинства, Центар за сјеменско-расадничку производњу, Центар за газдовање кршом, Истраживачко-развојни и пројектни центар и Дирекција Јавног предузећа (у даљем тексту: организациони дијелови), као и сви радници Предузећа дужни су да у складу са Законом и овим Правилником спроводе мјере заштите од пожара и да учествују у гашењу и спасавању људи и имовине угрожених од пожара.

Члан 4.

Спровођење мјера заштите од пожара прописане Законом, општим прописима и општим актима Предузећа, одвијају се преко свих радника Предузећа, а нарочито:

- Надзорног одбора Предузећа,
- директора Предузећа,
- директора организационих дијелова,
- руководиоца шумских управа - радних јединица и ревира,
- комисије за заштиту од пожара,
- референата заштите од пожара (одговорних лица).

III ОВЛАШТЕЊА И ОБАВЕЗЕ ЗА ЗАШТИТУ ОД ПОЖАРА

1. Надзорни одбор

Члан 5.

(1) У циљу спровођења и унапређења заштите од пожара, Надзорни одбор врши следеће послове:

- доноси опште акте, планове и програме којима се регулише заштита од пожара,
- доноси вишегодишњи и годишњи план заштите од пожара, материјалних и новчаних средстава за заштиту од пожара,
- разматра стање заштите од пожара у Предузећу и извршавање програма и планова и у том смислу доноси одговарајуће одлуке и
- разматра извјештаје инспекцијских органа и заузима ставове.

(2) Надзорни одбор најмање једном годишње разматра извјештај из области заштите од пожара.

2. Директор Јавног предузећа

Члан 6.

(1) Директор Јавног предузећа извршава одлуке Надзорног одбора.

(2) Своја овлаштења из овог члана може пренијети на руководиоце радних јединица Предузећа.

3. Директор организационог дијела

Члан 7.

(1) Директор организационог дијела у својој надлежности извршава одлуке Надзорног одбора које се односе на организовање и примјену прописа за заштиту шума и објеката од пожара и то:

- проглашава ванредно стање на основу непосредне опасности од пожара, као и на приједлог руководиоца шумских управа, радних јединица и ревира,
- организује и непосредно одговара за спровођење мјера заштите од пожара и упознавање радника са опасностима од пожара и начином употребе уређаја, опреме и средстава за гашење од пожара у организационом дијелу,
- обезбјеђује доношење приједлога: плана заштите од пожара, оперативног програма заштите од пожара и плана материјалних средстава за потребе заштите од пожара,

- стара се о благовременој набавци техничке опреме и средстава потребних за заштиту и гашење пожара,
- извршава прописане и наложене мјере из области заштите од пожара,
- на основу извјештаја лица задужених за заштиту од пожара, издаје налоге за отклањање неправилности и изриче мјере за повреду радних обавеза из области заштите од пожара,
- одређује одговорно лице (референт заштите од пожара) које је дужно да се стара о провођењу мјера заштите од пожара и стара се да тај радник буде посебно стручно оспособљен за успјешно вршење послова заштите од пожара.

(2) Уговором о уступању одређених послова лицитацијом или директном погодбом трећим лицима прецизно ће се дефинисати обавезе извођача радова о придржавању одредаба Закона о заштити од пожара и овог Правилника.

Члан 8.

Права из претходног члана, директор организационог дијела може пренијети на руководеће раднике организационог дијела.

4. Руководилац шумске управе и радне јединице

Члан 9.

(1) У циљу заштите од пожара у процесу производње, руководилац шумске управе - радне јединице и ревира дужан је и одговоран да:

- организује и контролише спровођење мјера заштите од пожара,
- организује упознавање свих радника са пожарним апаратима, мјерама заштите и поступком у случају избијања пожара,
- у случају избијања пожара организује и лично руководи гашењем пожара,
- руководи акцијом гашења пожара, спасавања угрожених људи имовине до момента преузимања акције од стране директора организационог дијела (Предузећа),
- стара се о спровођењу прописаних мјера заштите од пожара - нарочито забране пушења, употребе отворене ватре, апарата за варење и лемљење, уређаја који варнице и слично.

(2) Такође је одговоран за:

- отклањање опасности за појаву и ширење пожара, било да их је сам уочио или је упозорен од стране радника или трећег лица,
- исправност уређаја и средстава намјењених за превентивне мјере заштите од пожара и за гашење и њихово намјенско кориштење,
- исправност уређаја и апарата за гашење пожара, као и апарата за дојаве (телефони, УКВ уређаји и слично),

5. Референт заштите од пожара (одговорно лице)

Члан 10.

Референт заштите од пожара обавља следеће послове:

- изучава опасности од пожара код технолошког процеса, ускладиштења сировина и производа, те предлаже и непосредно предузима мјере заштите од пожара,
- израђује упутства и упозорава за поједине објекте у вези са пожарним опасностима,
- организује и стара се о уредном вођењу евиденције из области заштите од пожара,
- води евиденцију радника који су завршили обуку из заштите од пожара, као и радника који су обавезни да обуку заврше,
- одговара за одржавање и техничку исправност уређаја, апарата и остале опреме за заштиту од пожара. У том смислу врши контролу наведених уређаја и води евиденцију о свим ватрогасним апаратима и уређајима као и комплетирање документације због повреде радне обавезе против радника који се непридржавају одредаба овог Правилника и предлаже њихову одговорност,
- у складу са потребама предлаже набавку и уградњу одговарајућих уређаја, опреме и средстава за отклањање пожара, јављање и ефикасно гашење пожара,
- саставља писане извјештаје о уоченим недостацима у вези са заштитом од пожара и доставља надлежном органу.

Члан 11.

Референт заштите од пожара може бити лице које има најмање школску спрему четвртог степена сложености одговарајуће техничке струке и положи стручни испит за обављање послова заштите од пожара.

IV ПЛАНИРАЊЕ МЈЕРА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 12.

У циљу ефикасности заштите од пожара Јавно предузеће, односно шумска газдинства израђују планове заштите од пожара.

1. План заштите од пожара

Члан 13.

(1) План заштите од пожара обухвата мјере и активности које се предузимају у циљу организовања превентивне заштите, као и обавезе и задатке органа Предузећа у вези локације, гашења пожара и спасавања људи и материјалних добара.

(2) План заштите од пожара обухвата:

- процјену угрожености од пожара,
- систем обавјештавања,

- преглед шума и објеката,
- превентивне мјере,
- мјере за повећање одбрамбених способности саме шуме: шумско-узгојне мјере, шумско-уређајне мјере, шумско-техничке мјере,
- мјере за брзу интервенцију: мјере за осматрање шума, откривања пожара и дојава,
- организовање људства и руковођење акцијом гашења пожара (узбуњивање и мобилизација),
- обуку кадрова, посебно руководиоца акцијом гашења пожара,
- путну мрежу, изворе водоснабдијевања, хидродруме за кориштења авиона,
- обезбјеђење опреме и средстава за гашење пожара, са земље и из ваздуха,
- план санације опожарене површине и
- методологију за процјену материјалне и еколошке штете на опожареној површини.

Члан 14.

(1) Сваки организациони дио израђује план заштите од пожара, који мора бити у сагласности са планом Предузећа као и са планом надлежне службе на територији општине у којој се налази имовина тог организационог дијела.

(2) План из става 1. овог члана ради се према специфичности сваког објекта и категоријама шума и детаљно се разрађују сви елементи од значаја за превентивну заштиту, тактику гашења, посебно локације противпожарних препрека у случају појаве пожара и то посебно високих пожара.

Члан 15.

(1) Противпожарна карта ради се за свако шумско газдинство.

(2) У карту се уносе сви подаци од значаја за превентивну заштиту и хитну интервенцију, и служи као средство за најбржу оријентацију руководиоцу гашења пожара, у случају да до пожара дође.

(3) Противпожарна карта је саставни дио Плана заштите шума и објеката од пожара.

V ПРЕВЕНТИВНЕ МЈЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 16.

Превентивне мјере заштите од пожара утврђују се и предузимају у циљу отклањања узрока пожара и спречавања његовог ширења, као и због спашавања људи и имовине Предузећа.

Члан 17.

(1) Организациони дијелови дужни су предузети превентивне мјере заштите од пожара у шумама и објектима, у складу са прописима.

(2) Превентивне мјере заштите од пожара су забрана ложења ватре у шуми и на земљишту у непосредној близини шуме, на удаљености мањој од 100 м од руба шуме, односно потпуно поштовање члана 56. Закона о шумама ("Службени гласник Републике Српске", број: 75/08 и 60/13), као и смањење горивог материјала.

(3) У изузетним случајевима, ложење ватре, подизање и рад пећи за производњу креча и цигле паљење дрвеног угља и других запаљивих материјала, одлагање смећа и лоцирање цистерни за нафту и бензин, магацина за моторна уља и експлозив у шуми и њеној близини, може се вршити у организацији шумских газдинстава када је то потребно ради провођења мјера газдовања шумама.

(4) Радње из претходног става могу се вршити само уз предузимање свих мјера у циљу спречавања појаве пожара и у циљу ефикасног почетног гашења пожара.

Члан 18.

У четинарским културама и млађим четинарским шумама, као и у шумама које су у контакту са фреквентним саобраћајницама и на осталим локалитетима гдје је појава пожара честа и могућа, шумско газдинство ће извести противпожарне заштитне просјеке, подићи противпожарне заштитне појасеве, успоставити и одржавати одговарајући шумски ред, извршити кресање ниских грана и њихово изношење из шуме, поставити знакове о забрани ложења ватре и камповања и друге мјере којима ће се онемогућити појава и брзо ширење пожара.

Члан 19.

(1) У објектима и просторијама у којима се производе, прерађују и држе запаљиве течности и запаљиви гасови, забрањено је пушење, употреба отворене ватре, светиљки са пламеном и средствима за паљење, кориштење уређаја и инсталација које могу изазвати пожар и експлозију, употреба алата који варнички, кориштење грејних уређаја са отвореном ватром, држање и смјештај материјала који је склони самозапаљењу.

(2) О мјерама забране из става 1. овог члана морају се на видном мјесту истаћи упозорења, односно знаци забране.

Члан 20.

Предузеће, односно организациони дијелови дужни су да редовно врше контролу испитивања и сервисирање превозних и ручних ватрогасних апарата и осталих ватрогасних средстава и опреме са којом располажу, према упутствима произвођача, односно стандардима.

Члан 21.

Запаљиве материје могу се држати и ускладиштавати искључиво у објектима који су за то подешени или преуређени у складу са техничким и другим прописима.

Члан 22.

(1) Запаљиве материје не могу се смјештати на таванима зграда, степенишном простору, ходницима и осталим пролазима.

(2) Сви излази и пролази морају бити у свако доба слободни за несметани пролаз.

(3) Поправке на електричним инсталацијама и уређајима могу изводити само стручна лица за те послове са одређеним квалификацијама.

(4) У свим објектима који служе за радне просторије, магацине, складишта или друге потребе, морају бити постављени апарати за гашење пожара у најприступачнијим мјестима, заштићеним од високих и ниских температура, механичких, хемијских и других оштећења.

Члан 23.

Поред апарата за гашење пожара морају бити постављени сандуци с пијеском, бурад са водом и друга средства за гашење пожара (лопате, кофе, крапмови и др).

Члан 24.

Предузеће развија, осавременује и спроводи превентивно васпитно образовне мјере заштите шума од пожара, а нарочито ангажује приказивање филмова заштите од пожара, обезбјеђује приказивање ТВ спота о пожарима у шуми, ангажује средства јавног информисања, обезбјеђује стручњаке за предавања на терену и др.

Члан 25.

Организациони дијелови поред превентивних васпитнообразовних мјера, дужни су да спроводе и превентивне биолошко-техничке мјере у које спадају израда противпожарних пруга, изградња противпожарних путева, обезбјеђују снабдјевање водом за противпожарне интервенције, обезбјеђују мјеста за гашење ватре и др.

VI СРЕДСТВА И ОПРЕМА ЗА ГАШЕЊЕ ПОЖАРА

Члан 26.

(1) Предузеће у складу са планом обезбјеђује неопходна средства за гашење високих шумских пожара и организује све видове сузбијање истих.

(2) Организациони дијелови су дужни да обезбједе опрему, средства и техничке уређаје за гашење пожара.

(3) Врста и количина средстава мора да одговара потребама шуме или објекта Предузећа.

Члан 27.

Уређаји, опрема и средства за гашење пожара морају се налазити у објектима угроженим од пожара и просторијама у близини шуме како би се најбрже и најефикасније могли употријебити.

Члан 28.

(1) Предузеће је дужно да своје раднике упозна са опасностима од пожара, поступком у случају пожара и са одговорношћу због непридржавања прописаних мјера заштите од пожара приликом:

- а) запошљавања,
- б) премјештаја или промјене посла,
- в) увођења нове радне опреме или промјене опреме и
- г) увођења нових технологија.

(2) Предузеће је у обавези да најмање једанпут у три године врши провјеру знања радника из става 1. овог члана, о чему се води евиденција. Обука и провјера се врше у току радног времена.

(3) Предузеће је дужно да вријеме одржавања провјере обуке и знања из области заштите од пожара пријаве надлежном органу за унутрашње послове.

VII ГАШЕЊЕ ПОЖАРА И НАКНАДА

Члан 29.

Организација и предузимање мјера гашења шумских пожара и других пожара на територији шумског газдинства, односно другог организационог дијела, зависиће од категорије степена угрожености шума и имовине Предузећа.

Члан 30.

У гашењу шумског и другог пожара спасавању објеката и људи и остале имовине угрожене пожаром, дужни су да учествују организациони дијелови са својом радном снагом, алатом, превозним, техничким и другим одговарајућим средствима под условима утврђеним Законом, прописима донесеним на основу Закона и актима Предузећа.

Члан 31.

Руководилац акције гашења пожара је дужан да предузима потребне мјере да сачува трагове и предмете који могу да послуже за утврђивање пожара.

Члан 32.

(1) Сви радници организационих дијелова који примјете пожар дужни су да га сами угасе, уколико то могу да учине без опасности за себе или другог.

(2) Ако је пожар већих размјера, радник је дужан да одмах обавијести руководне органе Предузећа, надлежну ватрогасну јединицу, полицијску станицу или ма који општински орган.

(3) Предузеће је дужно да о сваком пожару који настане у Предузећу, односно организационом дијелу одмах обавијести општински орган и органе за унутрашње послове.

Члан 33.

У гашењу пожара и спасавању људи и имовине (шума и објеката) могу учествовати и друга предузећа и организације са својом радном снагом, алатом, превозно-техничким и другим одговарајућим средствима погодним за пружање помоћи и отклањања посљедица нанијетих пожаром, на начин и под условима утврђеним законским прописима и општим актима.

Члан 34.

У случају избијања пожара ширих размјера, надлежни орган Предузећа издаће наредбу свим способним лицима у Предузећу да учествују у гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожене пожаром.

Члан 35.

(1) Радници који учествују у гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром имају право на накнаду зараде за вријеме одсуствовања са рада.

(2) Грађани који врше самосталну занатску или другу дјелатност имају право на накнаду изгубљене зараде за вријеме учествовања у гашењу шумских пожара и спашавању имовине и људи угрожених пожаром.

(3) Накнаде из става 1. и 2. овог члана исплаћиваће се из средстава предузећа.

Члан 36.

(1) Предузеће, организација и грађани који по основу Закона стављају на располагање ватрогасну јединицу, алат, превозна-техничка и друга средства за гашење пожара и спасавању људи и имовине, имају право на накнаду штете која настане на овим средствима приликом гашења пожара.

(2) Накнаду штете и трошкова из става 1. овог члана сноси Предузеће.

VIII МАТЕРИЈАЛНЕ И ДРУГЕ ОДГОВОРНОСТИ РАДНИКА

Члан 37.

Сви радници у Предузећу дужни су:

- да се упознају са опасностима од пожара,
- да спроводе мјере за заштиту од пожара у складу са овим Правилником, Законом и прописима донесеним на основу Закона,
- да последице рада одстране све опасности које би могле да проузрокују пожар, угасе ватру, искључе електро-уређаје, уклоне запаљиве течности и друге лако запаљиве материје,
- да све кварове на уређајима и машинама, електро-уређајима, електричним инсталацијама, системима за гасовито и течно гориво који би могли да доведу до пожара, одмах пријаве надлежном органу Предузећа.

Члан 38.

(1) Сваки радник у Предузећу је дужан да се придржава прописаних-наређених мјера заштите од пожара.

(2) Када примијете избијање пожара дужни су да хитно предузму мјере за његово гашење.

Члан 39.

Радник због непридржавања прописаних и наређених мјера заштите од пожара, чини тежу повреду радне обавезе и одговоран је Предузећу, а на начин и по поступку утврђеном посебним актом Предузећа којим се утврђује поступак одговорности радника за повреду радних обавеза и непоштовање радне дисциплине.

Члан 40.

Ако је радник због непридржавања прописаних и наређених мјера заштите од пожара проузроковао штету, одговара за износ настале штете по одредбама наведеног акта из претходног члана.

Члан 41.

У случају пожара већих размјера, елементарне непогоде, радници Предузећа су дужни радити на свим пословима гашења пожара, спасавању имовине предузећа и живота људи као и отклањању посљедица, без обзира на прописано радно вријеме, стручну квалификацију коју радник има и редовне послове које обавља.

IX ПОСЕБНЕ ОБАВЕЗЕ ПРЕДУЗЕЋА ПРЕМА ОРГАНИМА НАДЗОРА

Члан 42.

Предузеће је обавезно да достави надлежном центру органа инспекције заштите од пожара примјерак општег акта о заштити од пожара као и планове и програме којима се регулише заштите од пожара.

Члан 43.

Предузеће је дужно органу инспекције заштите од пожара омогућити несметано вршење инспекцијских послова из области заштите од пожара и пружити му податке и обавјештења у вези са овим пословима.

Х ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 44.

На остала питања из области заштите од пожара која нису обухваћена овим Правилником, примјењиваће се важећи прописи којима се регулише заштита од пожара.

Члан 45.

(1) Измјене и допуне овог Правилника вршиће се на начин и по поступку како је донесен.

(2) Тумачење одредаба овог Правилника даје Надзорни одбор Предузећа.

Члан 46.

(1) Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли у сједишту Јавног предузећа и биће објављен на интернет страници Предузећа.

(2) Даном ступања на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о заштити шума и објеката од пожара број: У.О. 31/02 од 05.09.2002. године.

Број: НО-95/17
Дана, 31.08.2017. године

В.Д. Предсједник-а
Надзорног одбора

Билјана Марковић
др Билјана Марковић

Правилник о заштити шума и објеката од пожара објављен је на огласној табли Јавног предузећа дана 12.09.2017., а биће објављен и на интернет страници Јавног предузећа.

ИЗВРШНИ ДИРЕКТОР
ЗА ПРАВНЕ, КАСИРОВСКЕ И ОПШТЕ ПОСЛОВЕ

Драгана Туторић
Драгана Туторић дипл. правник